

Notat

Orientering om Kommissorium for udvikling af energi-strategi

Resumé

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 12. juni 2023, at der udarbejdes en energistrategi som en del af den kommende Klimaplan 2035, og at energistrategien forelægges for Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget medio 2024. Energistrategien udarbejdes i samarbejde med relevante eksterne aktører i energi- og forsyningssektoren.

Til Teknik- og Miljøudvalgets og Økonomiudvalgets orientering vedlægges her kommissoriet for arbejdet med energistrategien.

Sagsfremstilling

Kommissoriet beskriver formål for og samarbejdet om at udvikle en Energistrategi i København, som også er en del af Klimaplan 2035.

Energistrategien sigter mod en fælles forståelse på tværs af energisektoren om anbefalinger, der sætter retning for udvikling, investering og samarbejde for en klimavenlig energiforsyning i København. Strategien forventes at indeholde anbefalinger, som kan indgå i klimaplanen og være et grundlag for beslutninger om fremtidige aktiviteter og prioriteringer hos de involverede aktører.

Arbejdet er organiseret om Energistrategisk Forum bestående af eksterne aktører med relevans med energi- og forsyningsaktiviteter i København samt 9 arbejdsplaner, hvor eksterne aktører er involveret i at beskrive visionær retning og grundprincipper for energiforsyningsområdet.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen udgør en styregruppe, der leder og varetager den overordnede koordinering af arbejdet samt godkender kommissorium og den endelige energistrategi, før den forelægges politisk.

Roller og mandat for alle involverede er beskrevet i kommissoriet.

Baggrund

Kommissoriet blev forelagt Energistrategisk Forum ved deres første møde d. 23. oktober 2023. Forud for mødet var kommissoriet godkendt i direktionerne i Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen. Ved første møde i Energistrategisk Forum havde deltagerne mulighed

8-12-2023

Sagsnummer i F2

Dokumentnummer i F2
113184

Sagsnummer i eDoc

Klima og Byudvikling

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

for at kommentere og justere kommissoriet for at sikre relevans og forankring fra deltagende aktører. Kommissoriet er ikke ændret efter dette møde.

Politisk handlerum

Udvalgene kan hæve sagen mhp. at ændre i kommissoriet eller beslutte andre indholdsmæssige elementer, som skal indgå i strategien.

Videre proces

Arbejdet i arbejdsgrupperne er igangsat.

Energistrategisk Forum mødes fem gange - næste gang 19. januar 2024. Den endelige energistrategi forventes forelagt TMU og ØU i september 2024. Energistrategien vil desuden være en integreret del af Klimaplan 2035 som en væsentlig del af målet om klimapositivitet.

Bilag

Bilag 1. Kommissorium for udvikling af energistrategi

Notat

Kommissorium – udvikling af Energistrategi København

06-12-2023

Sagsnummer i F2

Dokumentnummer i F2
90808

Sagsnummer i eDoc

Baggrund

Fremtidens energisystem bliver mere og mere komplekst og uforudsigeligt. Kendetegnet for energisystemet i perioden 2026-2035 er, at der vil ske store forandringer. Det forventes, at flere nye teknologier skal udvikles og hertil ny og ændret lovgivning (fx CCS, CO₂-infrastruktur, geotermi, storskala varmepumper m.fl.). Der vil være større behov for energibesparelser som en del af løsningerne samt øget elektrificering som følge af de nye teknologier, el-biler mv. Fremtidens konkrete løsninger og behov er endnu ukendte, men vi ved, at det kræver nye løsninger og store investeringer. Samtidig kan en udvikling på ét område påvirke udviklingen på andre.

Området er præget af mange aktører, som har ansvar for delelementer i el- og varmesystemet, men ingen har en overordnet eller koordinerende rolle, når det kommer til lokale/regionale løsninger. Københavns Kommune ønsker at tage medansvar og løfte denne opgave.

Københavns Kommune har med den eksisterende klimaplan, KBH2025, skabt gode resultater for omstillingen af energisektoren. Vi skal derfor bygge videre på de gode erfaringer og samarbejder, når vi udvikler kommunens næste Klimaplan for perioden 2026-35. Planen skal sætte mål og retning for arbejdet med klima i Københavns Kommune og omfatter udledninger fra energisystemet, mobilitetssektoren samt forbrugsbaserede udledninger. Kommunen ønsker en ambitiøs klimaplan bl.a. med et politisk ønske om klimapositivitet i energisystemet og reduktion af brugen af biomasse. Det betyder også, at kredsen af samarbejdspartnere bør udvides ift. den nuværende kreds.

For at favne kompleksiteten og behovet for sektorkobling, samt sikre de bedste betingelser for forsyningsikkerhed og investeringer, udvikles en Energistrategi. Københavns Kommunen kan ikke indfri ambitionerne og løse fremtidige udfordringer alene og ønsker at samarbejde med centrale aktører i København om at sætte retningen.

Energistrategi – forventet resultat

Energistrategien skal sætte retning for udviklingen af energisystemet i København mindst 10 år frem – og med perspektiver endnu længere

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

frem mod 2050. Den skal i første omgang se på energisystemet i København, for at give det relevante input til Københavns Kommunes kommende klimaplan 2035. Den skal dog også kunne foldes ud i en dialog om det sammenhængende energisystem på tværs af kommuner i Hovedstadsområdet.

Energistrategien skal understøtte kommunens ønsker om reduktion af biomasse, klimavenlig omstilling og forsyningssikkerhed. Dette med inddragelse af sektorens perspektiver på muligheder og udfordringer samt se på sammenhænge mellem de forskellige energikilder og energiforbrug i byen.

Energistrategien sigter mod en fælles forståelse på tværs af energisektoren om anbefalinger, der sætter retning for udvikling, investering og samarbejde. Strategien skal indeholde anbefalinger, som kan indgå i klimaplanen og være et grundlag for beslutninger om fremtidige aktiviteter og prioriteringer hos de involverede aktører.

Ved at have en energistrategi, kan Københavns Kommune medvirke til at sikre energiplanlægning på en proaktiv måde, hvori påtænkte ambitioner kan nås, og de samfundsøkonomiske bedste løsninger vælges. Københavns Kommune tager med energistrategien medansvar for den samlede udvikling af energisystemet, som ellers ikke er forankret ét sted.

Energistrategien bliver en del af Københavns Kommunes klimaplan 2035.

Organisering og involvering

Udviklingen af strategien skal ske med høj grad af involvering og en ambition om, at strategien ikke alene forankres i kommunen, men også i de involverede aktørers organisationer.

Samarbejdet omkring udvikling er forankret i Energistrategisk Forum og ni arbejdsspor. Energistrategisk Forum skal give input til og forholde sig til faglige bidrag fra ni arbejdsgrupper, som er følgende:

1. Biomasses rolle i energisystemet
2. Affalds rolle i energisystemet
3. Bygningers rolle i energisystemet (inkl. lav-temperatur fjernvarme og energibesparelser)
4. Carbon Capture Use/Storage (CCS/CCU)
5. Decentral kollektiv energiforsyning
6. Vind- og solenergi
7. Elforsyning og mobilitet
8. Spidslast i fremtiden / Grøn spidslast (og varmelagre)
9. Certifikater og beregninger

Energistrategisk Forum etableres med aktører, der har ansvar for energianlæg og -infrastruktur i København. Der tilknyttes fageksperter fra samme organisationer til udviklingen i de enkelte arbejdsspor, hvor der også indhentes bidrag fra eksperter og øvrige interesseorganisationer

eller virksomheder med betydning for energiproduktion- og forbrug i København.

Energistrategisk Forum ledes af Teknik- og Miljøforvaltningen ved vicedirektør, Karsten Biering Nielsen. Energistrategien udvikles i samarbejde med Økonomiforvaltningen, som også er en del af Energistrategisk Forum. HOFOR, Cerius/Radius, CTR, Ørsted, ARC og Energinet inviteres til at deltage i forummet og udviklingsarbejdet. Andre eksterne aktører involveres, hvor det giver faglig mening i de enkelte arbejds-
spor.

I forlængelse af udvikling af energistrategien sikres en dialog med omegnskommunerne og eventuelle øvrige, relevante aktører med henblik på en fælles energistrategi som på inden for energistrategiens tidshorisont dækker hovedstadsområdet samlede energisystem.

Overblik over mandat og ansvar

	Mandat og ansvar
Energistrategisk Forum	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalificerer kommissorium for udvikling af energistrategi • Fastsætter temaer og kommenterer disposition fra arbejds- spor • Bidrager til de overordnede strategiske elementer på tværs af emnerne i energistrategien • Bidrager med strategiske vurderinger indenfor de enkelte faglige spor • Kvalificering i egen organisation • Bidrager til kommunikation om energistrategien, hvis relevant • Afleverer anbefalinger til Københavns Kommune som kan indgå i klimaplanen • Mødes hver anden måned oktober 2023 - juni 2024 • Direktør/vicedirektør-niveau • Består af aktører med energi- og forsyningsaktiviteter i København. <p>Inviterede medlemmer til Energistrategisk Forum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik- og Miljøforvaltningen (formand) • Økonomiforvaltningen • HOFOR • Cerius/Radius • CTR • Ørsted • ARC • Energinet
Faglige arbejdsgrupper	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar for de enkelte faglige spor inkl. faglig kvalificering og godkendelse • Faglig koordinering med øvrige arbejds- spor med relevans

	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutter hvilke eksperter og øvrige aktører, der skal involveres i eget spor og formulerer tekst til afsnit • Mødes efter behov - ca. hver måned (kan variere mellem spor) • Løbende dialog med sekretariat, hvis nødvendigt • Bidrager med understøttende viden og perspektiver til Energistrategisk Forum • Ekspert og medarbejder-niveau <p>Eksempel på medlemmer af arbejdsgruppe om <i>Bygningens rolle i energisystemet</i> (inviteres på baggrund af arbejdsgruppernes faglige vurdering), eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • HOFOR • Københavns Ejendomme (KEJD) • Energispring partnerskabet • Ejendomsudviklere fx NREP • Interesseorganisation fx Ejendom Danmark, Bygherreforeningen
Københavns Kommunes Koordination	<p><u>Styregruppe</u> Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen udgør en styregruppe, der leder og varetager den overordnede koordinering af arbejdet og kommunens rolle samt godkender kommissorium og den endelige energistrategi, før den forelægges politisk. Mødes forud for hvert møde i Energistrategisk Forum.</p> <p><u>Sekretariat</u> Teknik- og Miljøforvaltningens Klimaenhed varetager sekretariatsfunktionen for udvikling af energistrategien. Det indbefatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tids-, leverance- og projektstyring - indkalder til møder, udarbejder materialer • Redaktør på energistrategi • Dialog med eksterne eksperter • Koordinering af faglige overlap mellem arbejdsspor. • Dialog med øvrige interessenter fx Energi på Tværs, nabokommuner mv. • Øvrig kommunikation om energistrategi. • Intern, kommunal koordinering • Koordinering og overblik ift. øvrige strategier og aktiviteter, fx udvikling af Klimaplan 2035 • Ekstern kommunikation om Energistrategi
Andre	<p>Andre aktører kan involveres og orienteres løbende, hvor det er faglig relevant. Det kan eksempelvis være nabokommuner og andre samarbejdsfora fx Energi på Tværs eller interesseorganisationer som Green Power Denmark eller andre.</p>

Forventninger til Energistrategiens faglige indhold

Det forventes, at Energistrategien indeholder en samlet retning for energisystemet i København samt en række anbefalinger for de enkelte arbejdsspor, som de involverede aktører er enige om er retningsgivende for perioden 2026-35. Formatet er to-fire siders fælles indledning og rammesætning samt beskrivelse af afsenderkreds. Herudover to-fire sider pr. arbejdsspor.

Anbefalingerne relaterer sig til de forventede elementer i energisystemet i fremtiden og har relevans for involverede aktørers kerneopgaver. Det forventes, at der for hvert arbejdsspor udstikkes en visionær retning og på et vidensbaseret grundlag en række konkrete elementer, som forventes at blive afgørende for udviklingen. Forventninger til konkrete konsekvenser af beslutninger og investeringer synliggøres ydermere.

Relation til Klimaplan 2035

Energistrategien vil være en del af Klimaplan 2035, som samlet set ser på København og københavnernes geografiske og forbrugsbaserede udledninger. Energistrategien vil give grundlag for, at Borgerrepræsentationen kan beslutte konkrete delmål og initiativer, som er en del af Klimaplan 2035 og Roadmap 2026 – 2029 (og de efterfølgende Roadmaps til klimaplanen), som beskriver implementeringen og udvikles i forlængelse af Klimaplan 2035.

Økonomi

Opgaven er, for så vidt angår Teknik- og Miljøforvaltningen, finansieret inden for allerede tildelte midler.

Eksterne aktører bidrager med egen tid og ressourcer.

Tidsplan og leverancer

Arbejdet med Energistrategien strækker sig fra juni 2023 til medio 2024 med nedenstående hovedpunkter.

- Juni 2023: Godkendelse af afsæt for arbejdet med Energistrategi i Teknik- og Miljøudvalget (TMU)
- September 2023: Udkast til kommissorium er på plads
- Oktober 2023: Opstartsmøde i Energistrategisk Forum på direktørniveau. Kommissorium forelægges
- December 2023: Kommissorium til orientering til TMU og ØU
- Oktober - december 2023: Anbefalinger (1. vers) udvikles i de 9 arbejdsspor
- Primo 2024: Kvalificering i de enkelte involverede organisationer
- Forår 2024: Gennemskrivning af energistrategi inkl. godkendelse
- Juli 2024: Energistrategien er færdig
- September 2024: Energistrategien forelægges TMU og ØU til beslutning
- Ultimo 2024: BR træffer beslutning om at Klimaplan 2035 sendes i høring. Energistrategien er integreret i planen.

Besvarelse vedrørende Energistrategi

Teknik- og miljøborgmester Line Barfod (Ø) har stillet følgende spørgsmål til 'Orientering om Kommissorium for udvikling af energistrategi', der er på Teknik- og Miljøudvalgets dagsorden den 18. december 2023.

Spørgsmål

Er der elbehovet til containerhavnen (landstrøm, fragtcntral mm), byggepladser, Prøvestenen og anden industri indtænkt?

Svar

Elbehovet til containerhavnen (landstrøm, fragtcntral mm), byggepladser, Prøvestenen og anden industri er indtænkt i klimaplanarbejdet. Estimer af elbehovet til containerhavnen og tilhørende industri indgår i baseline-fremskrivningen for Københavns fremtidige energiforbrug.

Der er nedsat et antal arbejdsgrupper i forbindelse med udarbejdelsen af Klimaplan 2035 og Energistrategien, der indgår som del af Klimaplan 2035. Særligt to af disse vedrører elbehovet til containerhavnen, byggepladser, Prøvestenen og anden industri, nemlig:

- Arbejdsgruppen for 'Elnet og elbaseret mobilitet'
- Arbejdsgruppen for 'Byggeri og Anlæg'

Arbejdsgruppen 'Elnet og elbaseret mobilitet' har som opgave at adressere temaer, der vedrører elnettet. Arbejdsgruppen skal afdække, hvilke udfordringer elforsyningsnettet (transmission og distribution) står over for i København og hvordan Københavns Kommune kan bidrage til at sikre en tilstrækkelig og omkostningseffektiv elforsyning og at de nødvendige omstillinger sker rettidigt.

Arbejdsgruppen skal bl.a. kortlægge det fremtidige øgede elbehov fra mobilitetssektoren inkl. tung transport, landstrøm til krydstogtskibe, arbejdsmaskiner og kollektiv trafik.

Arbejdsgruppen for 'Byggeri og Anlæg' har primært fokus på, hvordan klimapåvirkning fra bygge- og anlægsmaterialer og fra bygge- og

11-12-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 15309

Dokumentnummer i F2
116713

Sagsnummer i eDoc
2023-0373371

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

anlægsprocesser (inklusive emissionsfrie arbejdsmaskiner) kan reduceres.

Svar til Teknik- og Miljøudvalget lægges på orienteringssagen om Kommissorium for udvikling af energistrategi forud for Teknik- og Miljøudvalgsmødet den 18. december 2023.

Karsten Biering Nielsen
Vicedirektør